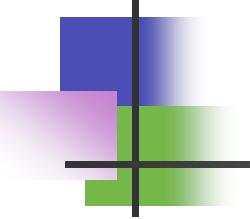

حسابات پیمانکاری

درس: عباس زاده

روشهای شناسایی سود پیمان های بلند مدت

روش کارتکمیل شده Completed-Contract Method:

در این روش، درآمد، هزینه و سود ناخالص پیمان هنگامی شناسایی می شود که کل پیمان یا بخش عمده ای از آن تکمیل شده و تنها کارهای جزئی آن باقی مانده باشد. چون در تاریخ تحويل موقت، عملیات موضوع پیمان اجراء شده و مخارج باقیمانده و احتمال خطر ازانظر مبلغ ناچیز است، کاراز نقطه نظر پیمانکار پایان یافته تلقی می شود.

روشهای شناسایی سود پیمان های بلند مدت

روش درصد پیشرفت کار: Percentage-of-Completion Method

در این روش درآمد، هزینه و سود ناچالص پیمان بتدريج، به تناسب پیشرفت (یا درجه تکمیل) پیمان درپایان هر دوره مالي اندازه گيري و شناسایي می شود. در این روش چنانچه برآورد مخارج لازم برای تکمیل پیمان به شکل معقولی امکان پذیر باشد شناسایی سود ناچالص پیمان درپایان هر دوره مالي بترتیب زیرانجام می گیرد:

- برآورد کل درآمد یامبلغ پیمان
- برآورد کل هزینه پیمان
- برآورد کل سود ناچالص پیمان
- اندازه گيري میزان پیشرفت کار
- محاسبه مبلغ درآمد، هزینه و سود ناچالص دوره حاري پیمان

روش درصد پیشرفت کار: شناسایی سود پیمان

مبلغ کارهای جدید + مبلغ اولیه پیمان = برآورد کل درآمد یا مبلغ پیمان
حریمه تاخیر - تعدیلات + تغییر مقادیر کارها +

- 1- تغییر مقادیر کارهنجامی جزء درآمد پیمان به حساب می آید که پیمانکار:
  - الف- نسبت به تصویب این تغییرات مطمئن باشد و
  - ب- مبلغ درآمد ناشی از این تغییرات را بتواند به نحوی معقول اندازه گیری کند.
- 2- مبلغ مورد مطالبه پیمانکار درنتیجه تغییرات مفاد قرارداد و تعديل آحاد بهای کاربراساس فهرست بهاء و یا سایر شاخصهای مورد توافق می باشد.
- 3- خسارت یا حریمه ناشی از تاخیر در تکمیل پیمان یا سایر علل، موجب کاهش درآمد پیمان خواهد شد.

روش درصد پیشرفت کار: شناسایی سود پیمان

برآورد باقیمانده هزینه های + هزینه های واقعی = برآورد کل هزینه پیمان
لازم برای تکمیل پیمان

در صورتی که برآورد باقیمانده هزینه های لازم برای تکمیل پیمان بین دو مبلغ محدود باشد مبلغی که به سود کمتری می انجامد باید انتخاب شود.

روش درصد پیشرفت کار: شناسایی سود پیمان

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناچالص دوره جاری پیمان

محاسبه پیشرفت کار:

میزان پیشرفت کار را می‌توان براساس ورودیهای پیمان مانند:

- مخارج انجام شده

- ساعات کار مصرف شده

- مبلغ دستمزد

- و یا مقدار مواد مصرفی محاسبه نمود.

و یا بر حسب خروجیهای پیمان مانند:

- کیلومتر

- تن

- تعداد واحدهای تولید شده و یا

- ارزش افزوده تعیین کرد.

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان

از آنجا که دربیشتر قراردادهای بلند مدت پیمانکاری، عملیات اجرایی مستلزم تکمیل بخش‌های ناهمگن است درصد پیشرفت کار معمولاً بر حسب ورودی‌های پیمان اندازه گیری می‌شود. روش **هزینه به هزینه** نامیده می‌شود.

Cost To Cost Method

کل مخارج برآورده $\div$ مخارج واقعی انجام شده = درصد پیشرفت کار

در این روش اقلامی که خریداری شده اما در پیمان بکار نرفته است نباید جزو مخارج واقعی پیمان منظور شود.

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان

روش اول:

درآمد شناسایی شده پیمان - درصد پیشرفت کار * کل درآمد برآورده پیمان = درآمد دوره جاری
در دوره های قبل

هزینه های شناسایی شده پیمان - درصد پیشرفت کار * کل هزینه برآورده پیمان = هزینه دوره جاری
در دوره های قبل

هزینه دوره جاری پیمان - درآمد دوره جاری پیمان = سود ناخالص دوره جاری پیمان

روش دوم:

سود ناخالص شناسایی - درصد پیشرفت کار * کل سود ناخالص برآورده پیمان = سود ناخالص پیمان
شده پیمان در دوره های قبل

سپس با افزودن سود ناخالص دوره جاری به هزینه های واقعی انجام شده مبلغ درآمد پیمان
محاسبه می شود.

سود ناخالص دوره جاری پیمان + هزینه های واقعی انجام شده = درآمد دوره جاری پیمان

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان-

مثال

اطلاعات زیر به یک قرارداد پیمانکاری مربوط است که به مبلغ 4500000 ریال بین کارفرما و پیمانکار بسته شده است.

<u>1382</u>	<u>1381</u>	<u>1380</u>
ریال	ریال	ریال

مخارج واقعی پیمان در هرسال

مخارج واقعی پیمان در سالهای قبل
پیش بینی باقیمانده مخارج برای

-	<u>1134000</u>	<u>3000000</u>	تکمیل پیمان
<u>4050000</u>	<u>4050000</u>	<u>4000000</u>	کل بهاي تمام شده برآوردي پیمان

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان-

مثال

1200000	2400000	900000	هر سال	صورت وضعیت های تایید شده
2000000	1750000	750000		دریافت از کارفرما مطلوبست:

- 1 محاسبه درآمد و هزینه پیمان و سود ناخالص هریک از سالها
- 2 انجام ثبت‌های مربوط به روش درصد پیشرفت کار و روش کار تکمیل شده
- 3 نحوه نمایش در صورت سود وزیان و ترازنامه هریک از سالها

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان- حل مثال

الف: برآورد درصد پیشرفت کار:

1382

$$\frac{4050000}{4050000} = \%100$$

4050000

1381

$$\frac{2916000}{4050000} = \%72$$

4050000

1380

$$\frac{1000000}{4000000} = \%25$$

4000000

ب: برآورد درآمد پیمان در هرسال:

4500000

%100

4500000

3240000

1260000

4500000

%72

3240000

1250000

4500000

%25 * درصد پیشرفت کار

1250000 = درآمد برآوردي پیمان

- درآمد شناسایی شده

در سالهای قبل

2115000

1125000

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان- حل مثال

4500000	4500000
4050000	4050000
450000	450000
%100	%72
450000	324000
<u>324000</u>	<u>125000</u>
<u>126000</u>	<u>199000</u>

ج: برآورد سود ناخالص پیمان در هر سال:

4500000	مبلغ پیمان
<u>4000000</u>	- کل مخارج برآورده پیمان
<u>500000</u>	= کل سود ناخالص برآورده پیمان
%25	* درصد پیشرفت کار
125000	= سود ناخالص برآورده پیمان
-	- سود شناسایی شده در سالهای قبل
<u>125000</u>	= سود ناخالص برآورده سال جاری

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان- حل مثال

د: ثبت در دفتر روزنامه:

روش کارتکمیل شده	روش درصد پیشرفت کار	سال 1380
1000000	1000000	پیمان در دست اجرا
1000000	1000000	نقد
		ثبت مخارج پیمان
900000	900000	حسابهای دریافتی- کارفرما
900000	900000	صورت وضعیت های تایید شده
		ثبت مبلغ کارکرد صورت وضعیتها
750000	750000	نقد
750000	750000	حسابهای دریافتی- کارفرما
		ثبت مبالغ دریافتی از کارفرما
	1000000	بهای تمام شده پیمان
--	125000	پیمان در دست اجرا
	1125000	درآمد پیمان
		ثبت درآمد و سود ناخالص پیمان

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان- حل مثال

د: ثبت در دفتر روزنامه:

روش کارتکمیل شده	روش درصد پیشرفت کار	سال 1381
1916000	1916000	پیمان در دست اجرا
1916000	1916000	نقد
		ثبت مخارج پیمان
2400000	2400000	حسابهای دریافتی- کارفرما
2400000	2400000	صورت وضعیت های تایید شده
		ثبت مبلغ کارکرد صورت وضعیتها
1750000	1750000	نقد
1750000	1750000	حسابهای دریافتی- کارفرما
--	1750000	ثبت مبالغ دریافتی از کارفرما
	1916000	بهای تمام شده پیمان
	199000	پیمان در دست اجرا
	2115000	درآمد پیمان
		ثبت درآمد و سود ناخالص پیمان

محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان- حل مثال

د: ثبت در دفتر روزنامه:

سال 1382

روش کارتکمیل شده

1134000

1134000

روش درصد پیشرفت کار

1134000

1134000

بیمان در دست اجرا

نقد

ثبت مخارج بیمان

1200000

1200000

حسابهای دریافتی-کارفرما

1200000

1200000

صورت وضعیت‌های تایید شده

2000000

2000000

ثبت مبلغ کارکرد صورت وضعیتها

2000000

2000000

حسابهای دریافتی-کارفرما

4050000

1134000

ثبت مبالغ دریافتی از کارفرما

450000

126000

بهای تمام شده بیمان

4500000

1260000

بیمان در دست اجرا

4500000

4500000

درآمد بیمان

4500000

4500000

ثبت درآمد و سود ناخالص بیمان

4500000

4500000

صورت وضعیتها تایید شده

4500000

4500000

بیمان در دست اجرا

بابت بستن حساب بیمان

نحوه گزارش در صورتهای مالی

روش درصد پیشرفت کار

<u>1382</u>	<u>1381</u>	<u>1380</u>	صورت سود وزیان:
1260000	2115000	1125000	درآمد پیمان
(1134000)	(1916000)	(1000000)	بهای تمام شده پیمان
126000	199000	125000	سود ناخالص پیمان
<hr/>	<hr/>	<hr/>	ترازنامه(29 اسفند):
			دارایی جاری:
800000	150000	150000	حسابهای دریافتی-کارفرما
	1125000	1125000	پیمان دردست اجرا
	(900000)		کسر می شود: صورت وضعیتهاي تایید شده
		225000	مازاد بهای تمام شده و سود ناخالص پیمان نا تمام
			برصورت وضعیتهاي تایید شده

نحوه گزارش در صورتهای مالی

روش درصد پیشرفت کار

1382

1381

1380

بدھی جاري:

3300000
(3240000)

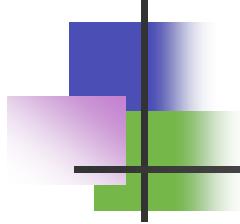
60000

صورت وضعیت های تایید شده
کسر می شود پیمان دردست اجرا
مازاد صورت وضعیتهاي تایید شده بر
بهای تمام شده و سود ناچالص پیمان

نحوه گزارش در صورتهای مالی

روش کارتکمیل شده

<u>1382</u>	<u>1381</u>	<u>1380</u>	صورت سود وزیان:
4500000			درآمد پیمان
<u>4050000</u>			بهای تمام شده پیمان
<u>4500000</u>			سود نا خالص پیمان
			ترازنامه(29 اسفند):
			دارایی جاری:
800000	150000	حسابهای دریافتی-کارفرما	
	1000000	پیمان در دست اجرا	
	(900000)	کسر می شود: صورت وضعیهای تایید شده	
		مازاد بهای تمام شده پیمان نا تمام	
	100000	بر صورت وضعیهای تایید شده	

نحوه گزارش در صورت‌های مالی

روش کارتکمیل شده

1382

1381

1380

بدھی جاری:

3300000
(2916000)

384000

صورت وضعیت های تایید شده
کسر می شود پیمان دردست اجرا
مازاد صورت وضعیت‌های تایید شده بر
بهای تمام شده پیمان